

CARTIER Rotonda

Nicolae LEAHU s-a născut în 20 iulie 1963 în Bădicu Moldovenesc, jud. Cahul, Republica Moldova. A absolvit Facultatea de Filologie a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, cu licență în limba și literatura română (1985). Redactor-șef adjunct al ziarului „Glia drochiană” și lector universitar prin cumul (1986-1993). Din 1993, titular la Catedra de limba și literatura română. Doctor în filologie al Universității „Al. I. Cuza” din Iași, cu o teză despre poezia generației ‘80, coordonată științific de prof. univ. dr. Liviu Leonte (2000). Redactor-șef al revistei literare „Semn” (din 1995). Membru al Uniunii Jurnaliștilor din Moldova (1990), al Uniunii Scriitorilor din Moldova (1994), al Uniunii Scriitorilor din România (2003), al PEN Clubului (2004). Șef al Catedrei de literatura română și universală (2000-2010). Actualmente este decan al Facultății de Filologie a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți.

Volume publicate: **Mișcare browniană** (versuri), Chișinău, Ed. Hyperion, 1993, Premiul de debut al Uniunii Scriitorilor din Moldova; **Personajul din poezie** (versuri), Chișinău, Ed. Cartier, 1997, Premiul pentru poezie al Uniunii Scriitorilor din Moldova; **Poezia generației ‘80** (eseu critic), Chișinău, Ed. Cartier, 2000, Premiul pentru critică al Salonului Național de Carte; **Cvartet pentru o voce și toate cuvintele** (eseu dramatic, în colaborare cu Maria Șleahțișchi), Chișinău, Ed. Arc, 2001, 2010, montat în stagiunea 1999-2000 la Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Bălți, Premiul III al Concursului de dramaturgie al Ministerului Culturii; **Erotokritikon. Făt-Frumos, fiul pixului** (eseu ludic), Iași, Ed. Timpul, 2001, Premiul pentru eseu al Uniunii Scriitorilor din Moldova; **Nenumitul** (versuri), Iași, Ed. Fundației Culturale „Poezia”, 2008, Premiul filialei Chișinău a Uniunii Scriitorilor din România; **Comedia cumană și vodevilul peceneg** (eseuri), Iași, Ed. Timpul, 2008, Premiul Consiliului de conducere al Uniunii Scriitorilor din Moldova; **Aia** (antologie de poeme), Chișinău, Ed. Cartier, 2010; **Erotokritikon. Făt-Frumos, fiul pixului** (poem-lexicon), Chișinău, Ed. Cartier 2011. Prezențe în antologii de poeme și lucrări istorico-literare colective din țară și din străinătate.

Nicolae LEAHU

Alungarea muzelor din cetate

Poeme

R o t o n d a
CARTIER

CARTIER

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.

Tel./fax: 24 05 87, tel.: 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md

Editura Codex 2000, SRL, Strada Toamnei, nr. 24, sectorul 2, București.

Tel./fax: 210 80 51. E-mail: romania@cartier.md

Cartier & Roman LLC, Fort Lauderdale, SUA. E-mail: usa@cartier.md

Suport juridic: Casa de Avocatură *EuroLegal*

www.cartier.md

Cărțile CARTIER pot fi procurate în toate librăriile bune din România și Republica Moldova.

Cartier eBooks pot fi procurate pe iBookstore.

LIBRĂRIILE CARTIER

Casa Cărții, bd. Mircea cel Bătrân, nr. 9, Chișinău. Tel.: 34 64 61. E-mail: casacartii@cartier.md

Librăria din Centru, bd. Ștefan cel Mare, nr. 126, Chișinău. Tel./fax: 21 42 03. E-mail: librariadincentru@cartier.md

Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău. Tel./fax: 24 10 00. E-mail: librariadinhol@cartier.md

Librăria 9, str. Pușkin, nr. 9, Chișinău. Tel.: 22 37 83. E-mail: libraria9@cartier.md

Comenzi CARTEA PRIN POȘTĂ

CODEX 2000, Str. Toamnei, nr. 24, sectorul 2, 020712 București, România

Tel/fax: (021) 210.80.51

E-mail: romania@cartier.md

www.cartier.md

Taxe postale sunt suportate de editură. Plata se face ramburs, la primirea coletului.

Colecția *Rotonda* este coordonată de Em. Galaicu-Păun

Editor: Gheorghe Erizanu

Lector: Em. Galaicu-Păun

Coperta: Vitalie Coroban

Design/tehnoredactare: Valentin Vărtosu jr

Prepress: Editura Cartier

Tipărită la Bons Offices

Nicolae Leahu

ALUNGAREA MUZELOR DIN CETATE

Ediția I, decembrie 2011

© 2011, Editura Cartier pentru prezenta ediție. Toate drepturile rezervate.

Cărțile Cartier sunt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Alungarea muzelor din cetate / Nicolae Leahu. – Ch.: Cartier, 2011 (Bons Offices). – 40 p.

– (Colecția „Rotonda”).

500 ex.

ISBN 978-9975-79-725-2

821.135.1(478)-1

L 36

Alungarea muzelor din cetate

distinse domnișoare
singurul sens al întâlnirii noastre e de a fi
un act gratuit (pur ca hormonii androgini)
o, nu! nu exclud în penumbră nici vreun gând
ipocrit pentru că cine n-a cunoscut această umană zăbavă –
ipocrizia – ispitit de învățătura cutărui clasic luetic
iubind revoluțiile pentru baricade
iar baricadele pentru sînii protestatar dezgoliți
în bătaia puștilor

dar distinse doamne
preafrumoasele mele musafire
ce nu cunoașteți dumneavoastră din această
indolentă ocupație –
adevărata chiflă cotidiană
a protipendadei biologice a civilizației noastre?!
o! și dacă știți totul
de ce atunci să nu ne scăldăm limbile în aurul reculegerii
înfiorate de palpitația prolixității?!
da chiar și eu sînt un limbut doamnelor
vă țin în prag ca penultimul berbant mereu amînînd
deschiderea ușilor îmbulzeala crește însă și crește
și eu abia de zăresc la orizont papioanele domnilor
care vă însoțesc pretutindeni la magazine
la teatru – imaginară impudoare! – pînă și în pat

o!

iată că și ușile s-au deschis
și preșul e întins (la Arhanghelsk
a nins peste case uzine și baruri cu fulgi de votcă și zaruri)
întîi cîte una apoi cîte două și trei (urmate de paji deghi-
zați
și lachei cu poșeta la subsuoară în mîină la șold
cu părul pe umeri pe spate la bold)
vă rog intrați în atelier în biroul de pe velier
puntea e proaspăt vărsată
e măiestrit unsă cu vacsă și ciocolată
pe culoare stau mape
în teancuri în sclituri
grămezi de simboluri
mușuroaie de mituri

destinse prietene
nu vă sfiți
săriți de pe un emistih pe altul
dar atenție la cezură vedeți să nu vă maculați
poalele ciorapii blacheurile
atingînd snopii de arhaisme argotisme și barbarisme
așa-așa
înălțați-vă pe vîrfuri
ridicați mai sus endecasilabii coapselor dactilii gambelor
iar cînd treceți pe lîngă misoginii de ipsos
relaxați mușchii relaxați mușchii
răsfățați cu creme și loțiuni

mă uit la voi
cum înaintați cum înaintați!
ca dansul împietrit în busturile care m-au inspirat
printre ele aveți ocazia să admirați stropi de suspine (?)
sau de suspinuri (?)
dar voi știți mai bine pentru că sînteți lingviste native
oh! vraful cela de cronici lătrătoare la opera mea
așa și știam! s-a și năruit peste coșul de gunoi
peste lada cu băsmăluțe
în care obișnuiesc să-mi suflu
digresiunile

o! sigur-sigur
puteți fi liniștite
coloana de letopisețe e asigurată antiseismic
și-i plină de demnitate în noblețea ei seculară
praful de pe ea fiind șters cu mîneca
unui viitor prim-ministru
de un onorabil părinte de junimist
care îmbrăcînd mai multe episoade
istoriografice în caftanul literarității
avertizează și astăzi că *ai să dai seama doamnă*
dacă progenitura nu-și ia bacalaureatul sau
ce-o fi avînd ea de luat din acele frumoase tomuri
din cauza cărora s-au fost culcat nemîngiate
de atîtea ori oh! atîtea cinstite cucoane
care-au avut nenorocul de a lăsa baltă
ghergheful drag inimii lor

prestînd anonima și ingrata muncă de copist
pentru că pe vremuri nu existau copiatoare
dar nici nu știu la ce le-ar fi slujit
cînd scrierile erau numai ștersături și adăugiri
ca să nu mai vorbim de intertexte șopîrle
interpolări
or cel puțin acestea din urmă
s-au făcut nu cu rea-voință
cum au spus și chiar au scris unii cu mîna lor
precum vornicul Miron
care și-a și pierdut capul
sub paloșul unui analfabet
tată și tătîne a doi meșteri la istorii satire
descrieri ieroglifice și divanuri
că aici voiam să ajungem și să ne odihnim:
de aici se vede bine stocul cela de rondeluri
exerciții după Macedonski
un poet cu un luceafăr mai mic decît badea Mihai
care
înțeles fiind doar de vecinii femeii neatestate
în acte oficiale
mult s-au supărat
pe toți plopii
ca și pe toate frunzele și rădăcinile lor
retorice

uf! cînd mă gîndesc la toate astea
îmi vine să vă dau afară
ca pe niște viniete
în locul cărora pot încondeia altele

EPISTOLA SEXTINĂ¹

Sussemnatul² povestește de-un bărbat și de-o muiere,
proto-neam³ trăind oniric pe-un picior de vers cu miere,
c-au venit, mișei, păgînii cu ocheane fără sațiu
ca să vadă cum e ritul dăinuirii cestei nații.

Din subsoluri sursiere, în infolii ancorate,
dînșii, s-a aflat, veniră și-narmați. Cu lașitate
pe un dîmb ei instalară arpegii, trohei, sînețe,
arcuri, suliiți, o.z.n.-uri, cavaleria-n fînețe;
binocluri și coifuri, zale, viziere se holbară
înspre-arcanele de frunze conjugal tremurătoare.

Dar nimica nu văzură cu-a⁴ lor lupe, microscopuri⁵,
căci din baltă, patriotic, ceața năpusti pe hopuri
de-mpînzi aliotmanul, dîmbul, valul și traianul,
potopind savanta sticlă⁶ cum inundă prora valul.

Comparația, se vede, nu-i ritoricește naltă,
dar narațiunea – visul! – validează laolalta.

Devierea, cu măsură, are-oricînd justificare,
ca licență, inedită, sub falduri de budoare.

Cînd din păpușoiști dese semiluna scoase coarne,
mîndrul soare-o-mpinse tandru în negrața din lucarne
și zîmbi acelei cete sarazine, cu turbane,
amintindu-i că pe-aproape iedul are-n horn frisoane.
Cu imaginea pierdută și priveliștea ratată,

curioasa pleavă-a stepei se clinti înfiorată
din cel topos spre-alte locuri cu vederea ne-ntinată
de metafora (vrăjmașă) panteistic dislocată
în pădurea de goruni, aruncînd priviri semețe
peste-ntinderile țerii – vale, munte, ape crețe,
case cu pridvoare nalte (*repetitia est...*), prispe
cu flăcăi ce-nfașă, ludic, ciocălăie în batiste.

Așadar, bătînd oceanul în cei zori de grea pomină,
balta⁷ noastră are dreptul și de-aceea își anină
la rever un cap de bour bicefal⁸, mugind electric⁹,
cu însemnele domniei așezate-n cărți simetric.

– Dar de ce fecundul pix¹⁰ s-a-necat în călimară?,
etnicele-acele paie cu stupoare se-ntrebară,
cînd rarefiata ceață scoase cuplu-n întregime
în rotund de oculare, pe lungime și lățime.

Sussemnatul, cu-a sa hire¹¹, zăbovi să povestească
de ce ochii-i se-mbătară, vers uitînd să potrivească:
a naturii fantezie-i puse-n față nuri și cețuri,
nori, volane, horboțele, pliuri, gemuri și dulcețuri –
garnitură de miraje și molatic¹² gropițe,
epifanicul deliciu din pilaf, hamburgeri, pizze.

Peste vremi, cînd rațiunea¹³ cu gurguii-i șterse ochii
și pietroaie îi grăiră cu vocea străbunei Dochii,
el avu răgaz s-aștearnă în descripții și imagini
cum se ară ritualic peste dulcile paragini¹⁴:

cînd adînc și cînd abia atingînd zvîcnirea gliei¹⁵,
cînd cu epice avînturi sau lirismul nebuniei¹⁶,
cu metodă și cu stil risipind mișcări oculte¹⁷,
tehnici vechi, amalgamate cu suspansuri și volute.
Al meu toc vă relatează, buimăcit de-acea muiere¹⁸
cu propolis în cuvinte și cu omoplați de miere,
cum s-a strecurat viteazul¹⁹ înspre bata²⁰ celei rochii
ca dovadă de realul ce pot să(-l) absoarbă ochii.

Stau păgîinii în tufișuri, în scorburi²¹ și în hîrtoape,
au lunete de Erasm, indigene – de o șchioapă,
țevi de stuh pentru campanii militare de textile
de la Nistru pîn' la Tisa, din Otaci la Termopile.
Șed păgîinii și înjură asiatic²² și se miră,
revelînd – ah! retardații! – cum ghiaurii²³ se-nmulțiră
de le-au stat cu statu-n cale seculi-veacuri, evuri-ere,
confundîndu-se cu ramul, plodind oști forestiere²⁴:
verzi și tinere, supuse și-unui corn plin cu licoare,
gata să abată veșnic diluvii²⁵ spăimîntătoare.

Cîți sultani și padișahi, viziri, seraschiri, pașale
tremurat-au de misterul clorofilei²⁶ din frunzare?!
Cîte viniete verzi rămas-au nedesenate,
minți adînci, orientale, cînd erau mobilizate,
pas cu pas, în grea cadență – anatolii și silistre,
arși de gelozii – haremuri, de pîrjoalele²⁷ sinistre?
Aste vorbe yes²⁸, retoric, dintr-un moș, se vede²⁹, turc,
după felul cum nesațu-i nu se rupe de ciubuc³⁰.
Vai de noi!, gîndește dînsul³¹. De-i și-acesta simplu tot
și-abordează chestiunea simultan: cu vorbă, port!

Vai de roabe și cadîne, de Bosforul strămoșesc,
vai de tuiuri și moschee, vai de hanul tătăresc!
La un semn, copac de altul cu harnașamentul leagă
și-atunci vezi înnodătură fără brici de o dezleagă!

Nu ne spune cronicarul³²: ienicer e? eunuc?
Mult ne place nouă însă cum filozofează-un turc³³...

Cum? Secretul cînd de-a gata se desfată lîngă mine,
tu gîndești, pensionar'le, c-am să-mi stric vîzul cu tine?
Spumegînd, strigă sultanul. Ca și noi – omniscient³⁴.
Telepatic, scribul³⁵ trece verde bifă în carnet.
În Stambul, după spectacol, vreme vine de raport,
padișahul cere date despre viu și despre mort.
Ar nota mai mult, desigur: sussemnatul stă de pază
și-i bagă înfricoșare³⁶ în creioane și plăivaze.

În sfîrșit și sub iorgane se-ntronează pace bună,
răsuflarea se potoaie³⁷, focul pîlpîie.-O alună
tocmai zuruie-n frunzișe, răspîndind în aer șoapte,
caldă, mîna de sub ceafă, frunze verzi și: „Bună noap-
te!”

Zimbru – zero – Trabzonspor. Alah cade-n plictiseală.
Deficit de freamăt, zbucium. Moleșeală. Se înșeală
însă cel care așteaptă epiloguri, mizanscene
ce-ar împinge diegeza în orgiile obscene³⁸.

(Un colant dintre aceia ce domnesc peste vreo pulpă
s-ar putea s-aibă complexe, refulări ori altă culpă